

OSNOVNA ŠOLA
ANTONA JANŠE RADOVLJICA
info@os-antonajanse.si
Kranjska cesta 27a, 4240 Radovljica
www.os-antonajanse.si

☎ 04 537 49 10

Načrt šolskih poti

Zgodovina urejanja dokumenta (zadnja sprememba)

Datum	Avtorji	Opombe
22. 7. 2024	Gregor Skumavc, Peter Kolman	del. št.: 6009-0068/2024-134

Kazalo

Uvod.....	3
Predstavitev šole in šolski okoliš.....	4
Namen in cilji načrta.....	5
Prometni režim ob šoli.....	6
Analiza stanja šolskih poti in prometne varnosti.....	8
Vzgojno preventivne vsebine za pravilno in odgovorno ravnanje v cestnem prometu.....	9
Opisi šolskih poti.....	10
Grafični prikaz.....	10
Linije javnega/šolskega prevoza.....	12
Opis problematičnih mest in odsekov šolskih poti.....	12
Prehod Gorenjske ceste pri banki OTP.....	12
Parkirišče pri Grajskem parku.....	13
Prehoda za pešce čez Kranjsko cesto, pri Knjižnici Antona Tomaža Linharta Radovljica.....	13
Dovoz za Mesarijo Mlinarič.....	13
Prehod Kopališke ceste pri Vrtcu Radovljica.....	14
Prehod Kopališke ceste - proti ZD Radovljica.....	14
Pešpot ob parkirišču nasproti ZD Radovljica.....	14
Prehod na parkirišču OŠ A. T. Linharta.....	15
Šolar - pešec, kolesar, sopotnik v avtu.....	15
Šolar - pešec.....	15
Šolar - kolesar.....	16
Šolar - potnik oz. vozač.....	17

Uvod

Varnost otrok je ključni element v prometu, kar je sistemsko opredeljeno v Resoluciji nacionalnega programa varnosti cestnega prometa za obdobje 2013-2022 in ustrezni zakonodaji. Otroci so med najbolj ranljivimi udeleženci v cestnem prometu in so pogosto žrtve prometnih nesreč. Pri zagotavljanju varnosti otrok na cestah je treba upoštevati njihove telesne, motorične, spoznavne, emocionalne in miselne značilnosti glede na njihovo starost.

Pri otrocih s posebnimi potrebami se sposobnost za samostojno vključevanje v promet ocenjuje na podlagi njihovega psihofizičnega stanja. Šole imamo nalogo vzgajati učence, da bodo čim bolj samostojni v prometu glede na svoje sposobnosti. Starši prav tako igrajo pomembno vlogo pri prometni vzgoji, saj s svojim vedenjem dajejo zgled in so odgovorni za vedenje svojih otrok kot udeležencev v prometu.

Učenci, ki obiskujejo prilagojeni program z nižjim izobrazbenim standardom in bodo šolanje nadaljevali na srednjih šolah, bi morali že v osnovni šoli pridobiti veščine za samostojno vključevanje v promet. Samostojnost v prometu lahko vključuje različne oblike in nivoje, kot je samostojna udeležba kot pešec ali kot kolesar. V posebnem programu učenci običajno niso samostojni v prometu, le redki pa so samostojni kot pešci ali kolesarji.

Naši učenci imajo manj izkušenj v prometu in običajno zmanjšane psihofizične sposobnosti, kar zanje predstavlja višjo stopnjo ogroženosti. Namen načrta šolskih poti je uskladiti vzgojne in učne aktivnosti učencev, staršev, učiteljev in skupnosti za vključevanje učencev v promet, prihod v šolo in odhod domov ter tako zagotoviti čim večjo varnost učencev kot udeležencev v prometu.

Predstavitev šole in šolski okoliš

Šolo je ustanovila Občina Radovljica. Izvajamo prilagojeni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom za otroke z lažjo motnjo v duševnem razvoju in posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju.

Programe obiskujejo učenke in učenci iz več občin, večinoma Gorenjske. Sicer pa so med ustanoviteljicami Občine Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje.

Šolskega okoliša šola nima, saj se v programe učenci vključujejo izključno na podlagi odločb o usmeritvi, pri čemer pa naslov prebivališča ne igra ključne vloge; kljub temu, da se otroci s posebnimi potrebami praviloma šolajo najbližje kraju svojega prebivališča, se z odločbo o usmeritvi učenca lahko usmeri v drugo ustanovo. Tako OŠ Antona Janše že več let obiskujejo učenci iz več kot 10 občin. Tako o šolskem okolišu, kot ga pozna večina osnovnih šol, ne moremo govoriti. Načrt šolskih poti zato pripravljamo z izhodiščem, da učenci, ki prihajajo v šolo z javnim prevozom, uporabljajo naslednje poti:

- avtobusna postaja Radovljica - šola,
- avtobusna postaja Radovljica Š(ola) - šola in
- železniška postaja Radovljica - šola.

Omenjene poti učenci uporabljajo peš. V redkih primerih učenci, ki stanujejo bližje šoli (v Radovljici, Lescah), šolsko pot prekolesarijo. V teh primerih šola sodeluje s starši učenca, da skupaj presodijo varnost in smiselnost omenjenega načina prihoda v šolo. Za učence, ki imajo prebivališče v bližini šole, v šolo pa prihajajo peš ali s kolesom, predlagamo, da ta dokument uporabijo v povezavi z načrtom šolskih poti OŠ Antona Tomaža Linhartaradovljica, ki se nahaja v neposredni bližini šole. Njihov načrt šolskih poti je dostopen na spletnem mestu <https://www.os-atl.si/sl/o-soli/predstavitev/nacrt-solskih-poti/>.

Šola redno izvaja prevoze nekaterih učencev v vseh štirih občinah ustanoviteljicah - predvsem učencev posebnega programa in učencev, ki zaradi svoje starosti ali psihofizičnih lastnosti ne morejo samostojno uporabljati javnega prevoza. Prevozi potekajo po ustaljenem urniku, ki ga šola postavi na podlagi sodelovanja s starši in zmožnostmi šole za zagotovitev prevozov. Del učencev v šolo in iz šole vozijo starši.

Namen in cilji načrta

Namen tega načrta je predvsem:

- **zagotavljanje varnosti učencev**
Glavni namen je zaščititi učence pred nevarnostmi, ki jih lahko srečajo na poti v šolo in iz nje.
- **povečanje zavedanja**
Povečati zavedanje med učenci, starši in lokalno skupnostjo o pomembnosti varne poti v šolo.
- **izobraževanje**
Poučiti učence o varnem obnašanju v prometu in jim pomagati pri razvoju prometne kulture.
- **sodelovanje**
Spodbujati sodelovanje med šolo, starši, lokalno skupnostjo, občinskimi organi in policijo za skupno zagotavljanje varnosti.

Cilji vsebine načrta pa zajemajo predvsem naslednje vidike:

- **identifikacija nevarnosti**
Prepoznati in oceniti vse potencialne nevarnosti na poti, ki jo uporabljajo učenci.
- **ozaveščanje in izobraževanje**
Organizirati delavnice, predavanja in druge izobraževalne aktivnosti za učence in starše o varnosti v prometu.
- **izboljšanje infrastrukture**
Predlagati in izvajati izboljšave prometne infrastrukture, kot so pešpoti, kolesarske steze, semaforji, prehodi za pešce, ki povečujejo varnost.
- **prometni nadzor**
Okrepiti prisotnost prometnih znakov, redarstva in policije v okolici šole za povečanje varnosti.
- **vključevanje tehnologije**
Uporabiti sodobne tehnologije, kot so aplikacije in spletne platforme, za obveščanje in spremljanje varnih poti.
- **spremljanje in evalvacija**
Redno spremljati in ocenjevati učinkovitost ukrepov ter prilagajati načrt glede na ugotovitve in nove razmere.
- **spodbujanje varne mobilnosti**
Promovirati hojo in kolesarjenje kot zdravi in varni obliki mobilnosti med učenci.

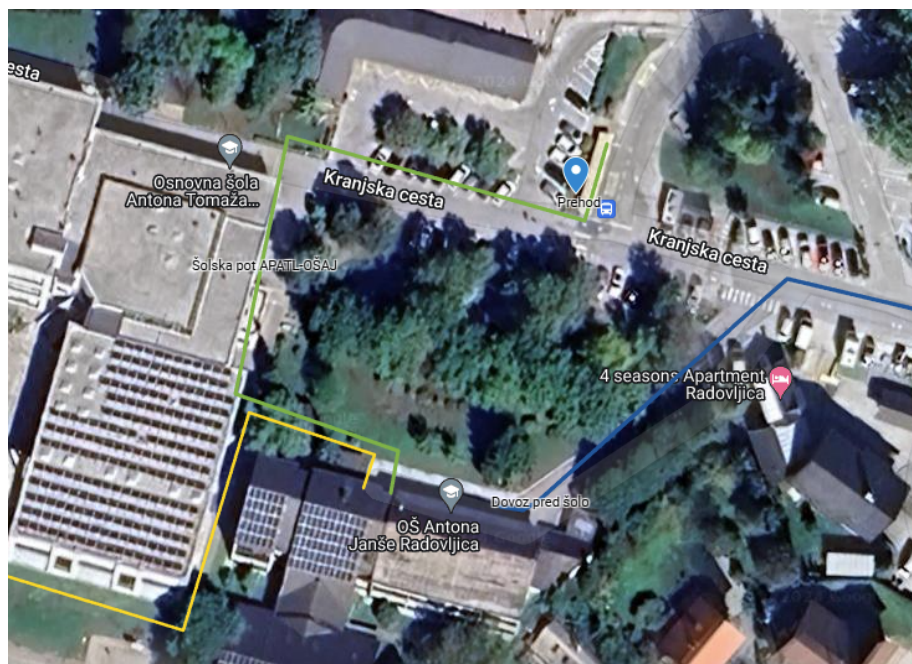
Načrt šolskih poti je vitalen dokument, ki povečuje prometno osveščenost in spodbuja varno vedenje. Učinkovitost načrta temelji na sodelovanju vseh vključenih deležnikov in na stalnem prilagajanju glede na potrebe in izzive.

Prometni režim ob šoli

Dovoz pred šolo omogoča staršem kratkotrajno ustavljanje ob prihodu in odhodu otrok. Širina dovoza od križišča z dovozom do OŠ Antona Tomaža Linharta ne omogoča srečevanja dveh vozil, ob dovozu so tudi parkirna mesta. Ob dovozu ni pločnika.

Učenci zato za dostop do šolske avtobusne postaje uporabljajo pešpot ob OŠ A. T. Linharta in po označenih poteh za pešce, ki vodijo do omenjene avtobusne postaje (zelena pot na spodnji sliki).

Površina pred OŠ Antona Janše je namenjena intervencijskim vozilom in uporabi za šolske dejavnosti, zato je dostop z vozili onemogočen s fizičnimi ovirami (stebrički in

veriga), ki pešcem in invalidskim vozičkom še vedno omogočajo dostop do vhoda šole. Odstranljiva veriga omogoča dostop intervencijskim vozilom.

Vse voznike, ki obračajo in vozijo po šolskem dovozu opozarjamo na dodatno previdnost pri manevriranju z vozili. Dovoz spada v območje umirjenega prometa, kjer je hitrost vozil omejena na 10 km/h.

Analiza stanja šolskih poti in prometne varnosti

Opisane šolske poti potekajo po urejenih odsekih - ločenih poteh, namenjenih pešcem oz. po urejenih pločnikih.

V sicer prometno urejenem okolju so učenci lahko izpostavljeni nevarnim situacijam predvsem zaradi nestrpnosti drugih udeležencev v prometu (predvsem voznikov), lastne nepazljivosti ali impulzivnosti zaradi svojih značilnosti (slednje morajo upoštevati predvsem spremljevalci posameznih skupin učencev pri šolskih in drugih dejavnostih).

Odseki z zmanjšano varnostjo oz. več možnostmi za nastanek nevarnejših situacij so opisani v poglavju [Opis problematičnih mest in odsekov šolskih poti](#).

Vzgojno preventivne vsebine za pravilno in odgovorno ravnanje v cestnem prometu

Z namenom ozaveščanja učencev o vedenju v prometu in izboljševanjem prometne varnosti šola vsak začetek šolskega leta za skupine mlajših učencev organizira obisk policista, s katerim učenci obišejo nekatere dele, kjer potekajo šolske poti; tam teoretično in praktično obravnavajo varno udeležbo v prometu. Tovrstno učenje skozi celo šolsko leto poteka pri vseh skupinah učencev, ki pogosteje obiskujejo okolico šole (skupine posebnega programa).

Prometna varnost je sicer sestavni del vzgojnega delovanja šole in je vključena v učne načrte in siceršnje vzgojno delovanje šole.

Učencem skladno z njihovimi psihofizičnimi sposobnostmi pomoč nudijo zaposleni na šoli; strokovni delavci sicer stremimo v čim hitrejši samostojnosti učencev na vseh področjih, tudi na področju udejstvovanja v prometu. Učence, ki to zmorejo, čim prej usmerjamo k samostojni rabi sredstev javnega prevoza za prihod v šolo, k temu spodbujamo tudi starše. Starše, ki otroke vozijo v šolo, redno obveščamo o pomembnosti varne vožnje na področju dovoza pred šolo.

Prostor pred šolo smo omejili s postavitvijo stebričkov in verige - s tem preprečujemo dovoz neposredno pred vhod šole, kjer se v času pred poukom nahaja večje število učencev in drugih oseb. Z lokalno skupnostjo sodelujemo na področju prometne ureditve pred šolo, da bi bilo čim manj obračanja vozil, s tem pa bi se še dodatno zmanjšalo možnosti za nastanek poškodb zaradi prometnih nesreč.

Konflikte, ki nastanejo pri vlogi učencev v prometu, rešujemo sproti z vključevanjem vseh deležnikov - spremljevalcev, razrednikov, šolske svetovalne službe, vodstva šole in drugih. Vse resnejše dogodke zabeležimo v obliki uradnih zaznamkov ali zapisnikov, ki se jih po potrebi tudi vključuje v osebne mape učencev.

Opisi šolskih poti

Grafični prikaz

Grafični prikaz šolskih poti je pripravljen iz glavnih smeri, ki jih učenci, ki samostojno prihajajo v šolo, tudi dejansko uporabljajo:

- avtobusna postaja Radovljica - šola,
- avtobusna postaja Radovljica Š(ola) - šola in
- železniška postaja Radovljica - šola

Grafični prikaz je pripravljen v dinamičnem Google zemljevidu in je dostopen preko povezave

https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?hl=sl&mid=1t_W2G9kQCyzwGNw5FpZuY8567Fy_sKnJ&ll=46.34526112131466%2C14.173274879314114&z=15

Na omenjenem zemljevidu so označene in poimenovane točke, ki za učence kot udeležence v prometu lahko predstavljajo možnost tveganja, v osnovi pa prikazuje poti preko objavljene legende na način, kot je prikazan na naslednji strani. Zemljevid je dinamičen, lahko se ga približuje in klika na posamezne odseke in kritične točke poti.

Šolske poti

- Šolska pot - AP-OŠAJ
- Pot čez Oblo gorico
- Šolska pot ŽP-OŠAJ
- Šolska pot APATL-OŠAJ
- ... še 9

Kritične točke

- Parkirišče, potrebna previdnost
- Ni pločnika, dovoz
- Parkirišče
- Pešpot ob parkirišču

<-- legenda zemljevida

Linije javnega/šolskega prevoza

Tisti učenci, ki za pot v šolo uporabljajo javni prevoz, upoštevajo naslednja splošna priporočila:

- Skupaj s starši je potrebno izbrati in preizkusiti najvarnejšo pot do postajališča ter razmisliti o pravilnem in odgovornem ravnanju pešca v cestnem prometu. Pri tem ne smemo pozabiti na vidnost pešca – šolarja (svetla oblačila, ustrezno nameščena odsevna telesa).
- Šolarji naj pričakajo avtobus ali kombi samo na posebej označenem postajališču. Vedno počakajo, da se vozilo ustavi, nato varno in organizirano vstopijo vanj. Enako tudi po izstopu, stran od vozila, na varni površini počakajo, da le-to odpelje. Nato nadaljujejo svojo pot proti domu.
- Šolarji morajo na šolskem avtobusu ali kombiju upoštevati voznikova navodila.
- Šolarji morajo biti med vožnjo v šolskem avtobusu ali kombiju pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi in obrnjeni v smeri vožnje.
- Šolarji med vožnjo ne motijo voznika, se ne prerivajo in ne kričijo.

Šola pri odločitvi glede uporabe sredstev javnega prevoza sodeluje s starši učencev, kjer skupaj presodijo, ali je posameznik dovolj zrel za samostojno vključitev v tako obliko prihoda v šolo. Strokovni delavci šole ob podpori staršev z vsakim posameznim učencem pregledajo in po potrebi tudi praktično sodelujejo pri prvih korakih po samostojnih poteh.

Praviloma javni prevoz uporabljajo starejši učenci prilagojenega programa z NIS in posebnega programa, mlajši učenci se praviloma v šolo vozijo s šolskimi kombiji ali jih pripeljejo starši.

Opis problematičnih mest in odsekov šolskih poti

Na prikazanih relacijah od Avtobusne postaje Radovljica, šolske avtobusne postaje pri OŠ A. T. Linharta in od Železniške postaje Radovljica do šole, manj varne točke lahko predstavljajo naslednja, na zemljevidu označena, mesta:

Prehod Gorenjske ceste pri banki OTP

Parkirišče pri Grajskem parku

Pri prečkanju parkirišča je potrebna posebna previdnost zaradi premikajočih se vozil. Poti za pešce niso posebej urejene.

Prehoda za pešce čez Kranjsko cesto, pri Knjižnici Antona Tomaža Linharta Radovljica

Vidnost pri obeh prehodih je dobra, zmanjšana varnost je lahko predvsem pri povečani gostoti prometa.

Dovoz za Mesarijo Mlinarič

Dovoz nima urejenega pločnika, potrebna je previdnost. Vidljivost je dobra.

Prehod Kopališke ceste pri Vrtcu Radovljica

Prehod Kopališke ceste - proti ZD Radovljica

Pešpot ob parkirišču nasproti ZD Radovljica

Potrebna je previdnost zaradi vozil, ki zavijajo na in s parkirišča.

Prehod na parkirišču OŠ A. T. Linharta

Potrebna je previdnost pri prečkanju zaradi vozil v gibanju.

Predlog za izboljšanje prometne varnosti

Predlagamo celostno prometno ureditev pred OŠ A. T. Linharta in OŠ A. Janše Radovljica, ki bo poskrbela za večjo varnost vseh udeležencev v prometu (ločene vozne površine od pešpoti, ustrezne označbe in signalizacija, urejena parkirna mesta, avtobusna postaja, pločniki ...).

Primeri dobrih rešitev so Smernice za postavitve in izvedbo urbane opreme ter arhitekturnega oblikovanja prometnih površin za izboljšanje prometne varnosti otrok – šolarjev

(<https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavu/DRSI/Dokumenti-DRSI/Navodila-gradiva/Solska-pot-Smernice/Solska-pot-smernice.pdf>).

Šolar - pešec, kolesar, sopotnik v avtu

Z naslednjimi splošnimi smernicami se seznanijo učenci, starši in strokovni delavci. Za učenca v kateri koli vlogi velja, da za splošno varnost sebe in drugih dosledno upoštevajo sledeče smernice.

Šolar - pešec

Šolar - pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Načrti šolskih poti opredelijo varnejše poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh.

Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo.

Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo (v primeru, da ni v bližini prehodov za pešce, naj šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim avtomobilom).

Šolar – pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za pešce, mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom levo-desno, da so vozniki resnično ustavili. Na ostalih (nesemaforiziranih) prehodih je potrebno, poleg naštetega, pozornost nameniti približujočim se vozilom, da se ta ustavijo in šele nato šolar lahko varno prečka cesto. Priporočamo, da šolar prečkanje predhodno naznani z dvignjeno roko.

Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Glede na kognitivne in motorične sposobnosti nekateri potrebujejo tovrstno pomoč tudi kasneje v življenju.

Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.

Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje, poleg odsevnika, nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu, na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (vloga šolskih prometnikov, ki pomagajo otrokom varno prečkati cesto na označenih prehodih za pešce).

Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca – šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celostno prometno ureditvijo.

Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

Šolar - kolesar

V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let (drugače le v spremstvu polnoletne osebe). Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

Šolar – kolesar mora uporabljati prometne površine, namenjene kolesarjem (kolesarske steze, poti).

V kolikor na ali ob vozišču ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (cca. 1 m od roba vozišča). Pri tem so izrednega pomena tudi urejene (utrjene) bankine, skladno s kriteriji za vodenje šolskih poti.

Kolesa morajo biti tehnično brezhibno opremljena (ustrezna višina sedeža, zavore, zvonec, odsevniki, žarometi).

Kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti (uporaba signalnih barv na oblačilih, odsevnih trakov, svetilk).

Šolar – kolesar mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.

Šolar – kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise.

Pri hoji ob kolesu na vozišču je varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa.

Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno. Odsvetuje se tudi uporaba slušalk med vožnjo na kolesu.

Prevažanje sošolcev na prtljažniku je prepovedano in nevarno.

Kolesarske steze morajo kolesarji uporabljati in voziti v skladu s prometnimi predpisi (upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej – napačna smer vožnje je najpogostejša napaka vseh kolesarjev).

Kolesarji smejo prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi. Drugače je na prehodu za kolesarje, kjer pa vseeno velja prevoziti prehod z veliko mero previdnosti.

Šolar - potnik oz. vozač

Številne šolarje starši pripeljejo v šolo z avtomobili. Pri tem je ključnega pomena, da so otroci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom ter, glede na njihovo starost, nameščeni v ustreznem varnostnem sedežu.

Po Zakonu o pravilih cestnega prometa mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je torej primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oziroma stare od 3 do 12 let.

Šolarji naj vstopajo ali izstopajo iz avta na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik).

Pravila na avtobusih in šolskih kombijih

Skupaj s starši je potrebno izbrati in preizkusiti najvarnejšo pot do postajališča ter razmisliti o pravilnem in odgovornem ravnanju pešca v cestnem prometu. Pri tem ne

smemo pozabiti na vidnost pešca – šolarja (svetla oblačila, ustrezno nameščena odsevna telesa).

Šolarji naj pričakajo avtobus ali kombi na posebej označenem postajališču. Vedno počakajo, da se vozilo ustavi, nato varno in organizirano vstopijo vanj. Enako tudi po izstopu, stran od vozila, na varni površini počakajo, da le-to odpelje. Nato nadaljujejo svojo pot proti domu.

Šolarji morajo na šolskem avtobusu ali kombiju upoštevati voznikova navodila.

Šolarji morajo biti med vožnjo v šolskem avtobusu ali kombiju pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi in obrnjeni v smeri vožnje.

Šolarji med vožnjo ne motijo voznika, s svojim vedenjem ne smejo nikakor ogrožati varnosti sebe in drugih potnikov v vozilu.

Andreja Vouk

ravnateljica

Del. št.: 6009-0068/2024-134

Radovljica, 7. 10. 2024